

ANGLIČTINA RÝCHLO

MINDLEARN

Zoznam nepravidelných slovies v angličtine a 16 spôsobov, ako sa ich naučíš aj bez bifľovania

Potrebuješ sa naučiť **nepravidelné slovesá** v angličtine?

Alebo ťa iba zaujíma, ako sa jednotlivé slovesá používajú v praxi?

Na tejto stránke nájdeš nielen **zoznam nepravidelných slovies**.

Nájdeš tu tiež množstvo príkladov, ako sa nepravidelné slovesá používajú vo vetách, ich časovanie, anglické definície a synonymá podľa rôznych významov.

A hlavne...

Nájdeš tu **16 rôznych techník**, ktoré ti **pomôžu nepravidelné slovesá zapamätať** a uložiť do **dlhodobej pamäte bez bifľovania**.

Obsah:

1. Obsah:	2
2. Zoznam nepravidelných slovies	3
2.1 Tabuľka 139 najčastejších nepravidelných slovies:	3
3. Čo môže za nepravidelnosť nepravidelných slovies?	10
4.1 Napočúvaj video s nepravidelnými slovesami, kde učiteľ rapuje	11
4.2 Napočúvaj video s nepravidelnými slovesami o kocúrovi Maxovi	11
4.3 Napočúvaj video s nepravidelnými slovesami #3	11
4.4 Opis obrázkov – učenie pre začiatočníkov, pri ktorom sa môžeš zabaviť.....	12
4.5 Opis obrázkov – rebrík.....	12
4.6 Opis toho istého obrázka	13
4.7 Nerád sa učíš sám?.....	13
4.8 4 spôsoby pre opis obrázkov.....	13
4.9 Vytváraj vety a frázy bez obrázkov.....	13
4.10 Zapamätanie si nepravidelných slovies tým, že nájdeš systém a pravidlá	14
4.11 Zapamätanie si nepravidelných slovies podľa systému a pravidiel 1	15
4.12 Zapamätanie si nepravidelných slovies podľa systému a pravidiel 2	18
4.13 Otázky pre vybavenie nepravidelných slovies.....	19
4.14 Technika RAS (aby si využil každý jeden raz, keď uvidíš nepravidelné slovesá).....	19
4.15 Lepkáva technika učenia nepravidelných slovies.....	20
4.16 Nepravidelné človeče.....	21
4.17 Aspoň trochu vylepšené biffovanie	22
4.18 Keď hľadáš súrne riešenie na test do školy... ..	22
5. Čo, ak chceš nepravidelné slovesá použiť v rozhovore bez „pomocných koliesok“?	23
6. Čo, keď chceš vedieť v angličtine plynulo rozprávať aj na iné témy, než len tie, ktoré využívajú nepravidelné slovesá?	24

2. Zoznam nepravidelných slovies

Tento zoznam obsahuje 139 najčastejšie používaných nepravidelných slovies, s ktorými sa môžeš stretnúť v bežnej angličtine.

Môžeš ho prechádzať

- podľa úrovne
- v abecednom poradí
- podľa toho, ako často sú slovesá používané
- alebo si jednoducho vyhladáš sloveso, o ktorom chceš vedieť, ako sa používa

Každý zoznam si môžeš stiahnuť ako PDF zdarma, vytlačiť a zvýrazňovať slovíčka, ktoré sa budeš učiť.

Keď si rozklikneš samotné sloveso, tak pre každé jedno nájdeš

1. vety v jednoduchom prítomnom čase
2. vety v jednoduchom minulom čase
3. vety s minulým prídavným
4. definíciu v angličtine (so slovenským prekladom)
5. synonymá a antonymá v rôznych významoch
6. kompletne časovanie každého jedného nepravidelného slovesa (čo je skvelá učebná pomôcka, keď začneš v angličtine písať a budeš si chcieť overiť, ako vyzerá konkrétna forma minulého, prítomného, či budúceho času)

2.1 Tabuľka 139 najčastejších nepravidelných slovies:

PODĽA ÚROVNE		V ABECEDNOM PORADÍ		NAJČASTEJŠIE POŽÍVANÉ
Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>to be</u>	A2	was/were	been	<u>byť</u>
<u>become</u>	A2	became	become	<u>stať sa</u>
<u>begin</u>	A2	began	begun	<u>začať</u>
<u>break</u>	A2	broke	broken	<u>rozbiť / zlomiť / porušiť</u>
<u>bring</u>	A2	brought	brought	<u>priniest</u>

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>build</u>	A2	built	built	<u>stavať /budovať</u>
<u>buy</u>	A2	bought	bought	<u>kúpiť</u>
<u>catch</u>	A2	caught	caught	<u>chytiť /upútať /stihnúť</u>
<u>choose</u>	A2	chose	chosen	<u>vybrať/zvoliť</u>
<u>come</u>	A2	came	come	<u>prísť</u>
<u>cost</u>	A2	cost	cost	<u>stáť</u>
<u>cut</u>	A2	cut	cut	<u>rezať/krájať/strihať</u>
<u>do</u>	A2	did	done	<u>urobiť/robiť</u>
<u>draw</u>	A2	drew	drawn	<u>kresliť/rysovať/remízovať/prilákať</u>
<u>dream</u>	A2	dreamt	dreamt	<u>snívať</u>
<u>drink</u>	A2	drank	drunk	<u>piť/pripiť</u>
<u>drive</u>	A2	drove	driven	<u>jazdiť/šoférovať/zviezť/priviezť</u>
<u>eat</u>	A2	ate	eaten	<u>jesť</u>
<u>fall</u>	A2	fell	fallen	<u>spadnúť/klesnúť</u>
<u>feel</u>	A2	felt	felt	<u>cítiť</u>
<u>find</u>	A2	found	found	<u>nájsť/zistiť</u>
<u>fly</u>	A2	flew	flown	<u>letieť</u>
<u>get</u>	A2	got	got	<u>dostať/získať</u>
<u>give</u>	A2	gave	given	<u>dať/poskytovať</u>
<u>go</u>	A2	went	gone	<u>ísť/odísť</u>
<u>grow</u>	A2	grew	grown	<u>rásť/pestovať</u>
<u>have</u>	A2	had	had	<u>mať/vlastniť</u>
<u>hear</u>	A2	heard	heard	<u>počuť</u>

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>hit</u>	A2	hit	hit	<u>udrieť/zasiahnuť</u>
<u>hold</u>	A2	held	held	<u>držať/podržať</u>
<u>hurt</u>	A2	hurt	hurt	<u>raniť/poraniť/bolieť/ublížiť</u>
<u>keep</u>	A2	kept	kept	<u>zachovať/držať/ponechať</u>
<u>know</u>	A2	knew	known	<u>poznať/vedieť/ovládať</u>
<u>learn</u>	A2	learnt	learnt	<u>učiť/naučiť</u>
<u>leave</u>	A2	left	left	<u>odišť/opustiť/nechať</u>
<u>lend</u>	A2	lent	lent	<u>požičať/poskytnúť</u>
<u>lose</u>	A2	lost	lost	<u>stratiť/prísť o</u>
<u>make</u>	A2	made	made	<u>urobiť/spraviť/vyhotoviť</u>
<u>mean</u>	A2	meant	meant	<u>myslieť/znamenáť</u>
<u>meet</u>	A2	met	met	<u>stretnúť/poznať sa</u>
<u>pay</u>	A2	paid	paid	<u>platiť/uhradiť/vyplatiť</u>
<u>put</u>	A2	put	put	<u>položiť/dať</u>
<u>read</u>	A2	read	read	<u>čítať</u>
<u>ride</u>	A2	rode	ridden	<u>jazdiť/viezť/ísť</u>
<u>ring</u>	A2	rang	rung	<u>zvoniť/zavolať/štrngať</u>
<u>run</u>	A2	ran	run	<u>utekať/bežať</u>
<u>say</u>	A2	said	said	<u>povedať/hovoriť</u>
<u>see</u>	A2	saw	seen	<u>vidieť/uvidieť/pozrieť</u>
<u>sell</u>	A2	sold	sold	<u>predať</u>
<u>send</u>	A2	sent	sent	<u>poslať/odoslať/vyslať</u>
<u>show</u>	A2	showed	shown	<u>ukázať/zobraziť/prejaviť</u>

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>shut</u>	A2	shut	shut	<u>zavrieť/uzavrieť</u>
<u>sing</u>	A2	sang	sung	<u>spievať</u>
<u>sit</u>	A2	sat	sat	<u>sedieť/posadiť sa</u>
<u>sleep</u>	A2	slept	slept	<u>spať/driemať</u>
<u>speak</u>	A2	spoke	spoken	<u>hovoriť/rozprávať/recitovať</u>
<u>spend</u>	A2	spent	spent	<u>minúť/stráviť/plytvať</u>
<u>stand</u>	A2	stood	stood	<u>stáť/postaviť</u>
<u>steal</u>	A2	stole	stolen	<u>ukradnúť/vykradnúť</u>
<u>swim</u>	A2	swam	swum	<u>plávať/preplávať</u>
<u>take</u>	A2	took	taken	<u>vziať/zobrať/trvať/užiť</u>
<u>teach</u>	A2	taught	taught	<u>učiť/vyučovať</u>
<u>tell</u>	A2	told	told	<u>povedať/hovoriť/oznámiť</u>
<u>think</u>	A2	thought	thought	<u>myslieť/premýšľať/vymyslieť</u>
<u>throw</u>	A2	threw	thrown	<u>hodiť/zahodiť</u>
<u>wake</u>	A2	woke	woken	<u>prebudiť/zobudiť</u>
<u>wear</u>	A2	wore	worn	<u>nosiť/mať oblečené</u>
<u>understand</u>	A2	understood	understood	<u>rozumieť/chápať</u>
<u>win</u>	A2	won	won	<u>vyhrať</u>
<u>write</u>	A2	wrote	written	<u>písať/zapísať</u>
<u>awake</u>	B1	awoke	awoken	<u>prebudiť/zobudiť sa/bdieť</u>
<u>beat</u>	B1	beat	beaten	<u>poraziť/biť/udrieť</u>
<u>bite</u>	B1	bit	bitten	<u>hrýzť/poštipať/popáliť</u>
<u>bleed</u>	B1	bled	bled	<u>krvácať</u>

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>blow</u>	B1	blew	blown	<u>fúkať</u>
<u>burn</u>	B1	burnt	burnt	<u>zhorieť/pripáliť/popáliť/spáliť</u>
<u>dig</u>	B1	dug	dug	<u>ryť/kopať</u>
<u>feed</u>	B1	fed	fed	<u>kŕmiť/živiť</u>
<u>fight</u>	B1	fought	fought	<u>bojovať/zápasiť/biť sa</u>
<u>forget</u>	B1	forgot	forgotten	<u>zabudnúť</u>
<u>forgive</u>	B1	forgave	forgiven	<u>odpustiť/prepáčiť</u>
<u>freeze</u>	B1	froze	frozen	<u>zamrznúť/zmraziť/vymrznúť</u>
<u>hang</u>	B1	hung	hung	<u>zavesiť/visieť</u>
<u>hide</u>	B1	hid	hidden	<u>skrývať/ukrývať</u>
<u>let</u>	B1	let	let	<u>nechať/dovoliť</u>
<u>lie</u>	B1	lay	lain	<u>ležať/odpočívať</u>
<u>light</u>	B1	lit	lit	<u>rozsvietiť/zosvetliť/rozžiariť/zapáliť</u>
<u>quit</u>	B1	quit	quit	<u>skončiť/prestať/ukončiť</u>
<u>rise</u>	B1	rose	risen	<u>stúpať/vychádzať/vzrástť</u>
<u>shake</u>	B1	shook	shaken	<u>triasť/trepať/zatriasť</u>
<u>shine</u>	B1	shone	shone	<u>svietiť/žiariť</u>
<u>shoot</u>	B1	shot	shot	<u>strielať</u>
<u>sink</u>	B1	sank	sunk	<u>ponárať/potopiť</u>
<u>stick</u>	B1	stuck	stuck	<u>zapichnúť/pichnúť/pripnúť</u>
<u>strike</u>	B1	struck	stricken	<u>naraziť/odbiť/udrieť/bodať</u>
<u>tear</u>	B1	tore	torn	<u>trhať/roztrhnúť</u>
<u>bear</u>	B2	bore	born/borne	<u>nosiť/znášať/narodiť sa</u>

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>bend</u>	B2	bent	bent	<u>ohnúť/zohnúť/skrčiť</u>
<u>breed</u>	B2	bred	bred	<u>množiť/chovať</u>
<u>cast</u>	B2	cast	cast	<u>vrhať/zhodiť</u>
<u>deal</u>	B2	dealt	dealt	<u>roздаť/pojednávať/jednať</u>
<u>forbid</u>	B2	forbade	forbidden	<u>zakázať/nedovoliť</u>
<u>kneel</u>	B2	knelt	knelt	<u>kľačať</u>
<u>knit</u>	B2	knit/knitted	knit/knitted	<u>štrikovať/pliesť</u>
<u>lead</u>	B2	led	led	<u>viestť/sprevádzať/smerovať</u>
<u>seek</u>	B2	sought	sought	<u>usiľovať/hľadať/vyhľadávať</u>
<u>set</u>	B2	set	set	<u>nastaviť</u>
<u>shrink</u>	B2	shrank	shrunk	<u>scvrknúť/zmenšiť/zbehnúť</u>
<u>slide</u>	B2	slid	slid	<u>kĺzať/šmýkať</u>
<u>split</u>	B2	split	split	<u>rozdeliť/rozkrojiť</u>
<u>spread</u>	B2	spread	spread	<u>širiť/rozniesť/rozložiť</u>
<u>swear</u>	B2	swore	sworn	<u>nadávať/prisahať</u>
<u>sweep</u>	B2	swept	swept	<u>zamiestť/vymiestť</u>
<u>swing</u>	B2	swung	swung	<u>hojdať/kývať/mávať</u>
<u>arise</u>	C1	arose	arisen	<u>vzniknúť/vyplynúť</u>
<u>bet</u>	C1	bet	bet	<u>podať/staviť sa</u>
<u>flee</u>	C1	fled	fled	<u>utiecť/uniknúť</u>
<u>lay (put)</u>	C1	laid	laid	<u>položiť/uložiť/klásť</u>
<u>spin</u>	C1	spun	spun	<u>točiť</u>
<u>stink</u>	C1	stank	stunk	<u>smrdieť/zapáchať</u>

Sloveso		Past Simple	Past Participle	Preklad
<u>bind</u>	C2	bound	bound	<u>viazať/spútať/spájať</u>
<u>cling</u>	C2	clung	clung	<u>lipnúť/držať sa/vysieť</u>
<u>creep</u>	C2	crept	crept	<u>plaziť/ťahať/uchmatnúť</u>
<u>fling</u>	C2	flung	flung	<u>pohadzovať/hádzať</u>
<u>forsake</u>	C2	forsook	forsaken	<u>zanechať/opustiť</u>
<u>foretell</u>	C2	foretold	foretold	<u>predpovedať/veštiť</u>
<u>grind</u>	C2	ground	ground	<u>mlieť/brúsiť/škrípať</u>
<u>leap</u>	C2	leapt	leapt	<u>skočiť/vyskočiť</u>
<u>saw</u>	C2	sawed	sawed/sawn	<u>píliť/prepíliť/rezať/prerezať/odrezať</u>
<u>shed</u>	C2	shed	shed	<u>zhodiť/zvliekať/rozsypať/píznuť</u>
<u>slay</u>	C2	slew	slain	<u>zabiť</u>
<u>sling</u>	C2	slung	slung	<u>prehodiť/zavesiť/vyhodiť</u>
<u>spring</u>	C2	sprang	sprung	<u>vyskočiť/skočiť</u>
<u>sting</u>	C2	stung	stung	<u>bodnúť/uštipnúť/pichnúť/popáliť</u>
<u>strive</u>	C2	strove	striven	<u>usilovať/snažiť sa/bojovať</u>
<u>tread</u>	C2	trod	trodden	<u>šliapať/stúpať</u>
<u>weep</u>	C2	wept	wept	<u>oplakávať/plakať/slziť/mokvať</u>
<u>wind</u>	C2	wound	wound	<u>nakrútiť/stočiť/natiahnuť</u>
<u>wring</u>	C2	wrung	wrung	<u>vyžmýkať/vykrútiť</u>

Keď máš nepravidelné slovesá pred sebou, môžeš sa ich učiť.

Ako na to?

Bežne sa tvrdí, že sa nepravidelné slovesá musíš skrátka nadrviť. Faktom však je, že si ich vieš **zapamätať aj bez biffovania**.

Pomôže ti v tom 16 techník, ktoré sa dozvieš už o malú chvíľu. Predtým je však dobré porozumieť tomu...

3. Čo môže za nepravidelnosť nepravidelných slovies?

Premýšľal si niekedy nad tým, ako nepravidelne slovesá vznikli a prečo je v anglickom jazyku množstvo výnimiek a ďalších vecí, ktoré sa ti zdajú ťažko pochopiteľné?

Zaujímavo to vystihol názor jedného z používateľov stránky Quora, na ktorej som pátral po príčinách:

„I guess language reflects the basic nature of Anglo-Saxons. We're culturally conservative, don't really like change, and don't throw things away. The British still have a monarchy in the 21st Century and the Americans still use an antiquated system of weights and measures called the „English System.“

„Myslím, že náš jazyk odráža typickú črtu Anglosasov. Sme kultúrne konzervatívni, nemáme veľmi radi zmeny a nevyhadzujeme staré veci. Briti majú stále monarchiu v 21. storočí a Američania naďalej používať zastaraný systém mier a váh a nazývajú ho „anglický systém“.“

[Zdroj citátu >>](#)

Anglický jazyk, ako ho poznáme dnes, je akousi zmeskou starej angličtiny (anglo-sasštiny), ktorej začiatky siahajú do 5. storočia a ďalších jazykových vplyvov, ktoré sa na ňu nabaľovali.

Angličtina bola počas svojho dlhého vývoja ovplyvňovaná nielen staroseverčinou a frízštinou, ale aj latinčinou, francúzštinou, nemčinou, gréčtinou, keltskými a inými jazykmi.

Na základe toho sa v nej ustálilo **mnoho jazykových foriem, ktoré prežili vo svojej pôvodnej podobe** a to aj napriek pokusom o reformy. Týkalo sa to najmä výslovnosti a „nadbytočných“ hlások (spomeň si na citát o *nevyhadzovaní* vecí).

Mnohé slová, ktoré angličtina prebrala z iných jazykov, ostali v tej podobe, v akej boli prebraté a s takou istou výslovnosťou, akú mali v cudzom jazyku.

Gramatika jazykov, ktoré obohatili angličtinu, v nej teda čiastočne prežila. Aj preto sa ti angličtina možno zdá byť taká **komplikovaná**.

Čo sa týka nepravidelných slovies, stará angličtina ich mala približne dvakrát toľko ako tá dnešná, moderná. Aj v súčasnosti stále existuje viac než 900 nepravidelných slovies, aj keď teda aktívne sa ich používa podstatne menej.

4. Zlatá baňa metód, ktoré ti umožnia uložiť si nepravidelné slovesá do dlhodobej pamäte

V tejto časti sa dozvieš techniky efektívneho učenia, ktoré môžeš využiť pri učení nepravidelných slovies.

Začneme s pasívnymi technikami (pri ktorých iba počúvaš) a budeme pokračovať aktívnymi technikami (pri ktorých aj premýšľaš, alebo rozprávaš).

Prvá metóda, ktorá ti pomôže, je...

4.1 Napočúvaj video s nepravidelnými slovesami, kde učiteľ rapuje

Táto technika je skvelá pre ľudí, ktorí sa radi učia [angličtinu](#) počúvaním.

Čím viac budeš tieto videá počúvať, tým viac sa ti vryjú do pamäti.

Je niekoľko videí, ktoré ti odporúčam počúvať.

Prvé je od učiteľa, ktorého zjavne nebavilo stále omieľať svojim žiakom zoznamy nepravidelných slovies a rozhodol sa ich učiť po svojom.

Spravil video, kde žiakom nepravidelné slovesá **rapuje**.

Video si môžeš pozrieť kliknutím sem: [Learn English ESL Irregular Verbs Grammar Rap Song](#)

4.2 Napočúvaj video s nepravidelnými slovesami o kocúrovi Maxovi

Druhé video, ktoré si môžeš púšťať, je video s kocúrom Maxom.

Toto video nie je pre každého.

Niekoho možno zahreje pri srdiečku, niekomu to však môže prísť hrozne otravné (ako mne, keď som sa s tým prvýkrát stretol).

Otravné nemusí byť nutne zlé. Tým, že je otravné, tak sa ti ľahšie vryje do pamäte. Je na tebe, či ho použiješ.

Video si môžeš pozrieť kliknutím sem: [Irregular verbs - The cat song](#)

4.3 Napočúvaj video s nepravidelnými slovesami #3

Keď nemáš rád rap a video s kocúrom Maxom je pre teba príliš otravné, môžeš počúvať toto krátke video (rock/pop).

Vyskúšaj si ho pustiť 1,25x rýchlejšie:

Video si môžeš pozrieť kliknutím sem: [Irregular Verbs Song - Rockin' English](#)

Tieto videá môžeš použiť ako pasívne učenie – môžeš ich počúvať dovtedy, dokým ti nepravidelné slovesá vďaka rytmu hudby neuviaznu v pamäti.

Koľkokrát je potrebné si takto video vypočuť?

To je individuálne. Niekomu bude stačiť 5x, niekto bude potrebovať 20x.

Tým, že tieto videá môžeš pozerat' v aute, alebo v autobuse, je to v podstate jedno, pretože na to využiješ čas, kedy robíš iné činnosti.

Keď si tieto videá niekoľkokrát vypočuješ, budeš vedieť, ako to bude ďalej nasledovať.

Vtedy môžeš zároveň s videom rapovať / hovoriť jednotlivé slovesá nahlas, aby si si zvykol na anglickú výslovnosť.

Odporúčam ti to robiť osamote (auto v ranej zápche, alebo zamknutá izba sú na to ideálne miesta).

Ďalšia technika je...

4.4 Opis obrázkov – učenie pre začiatočníkov, pri ktorom sa môžeš zabaviť

Táto technika je aktívna, to znamená, že pri nej začneš aktívne premýšľať (alebo rozprávať) v angličtine.

Ničoho sa neboj, premýšľanie, ktoré venuješ nepravidelným slovesám teraz, ti dobre poslúži, keď budeš používať nepravidelné slovesá vo vetách.

Postup je nasledovný:

1. Zober si **tabuľku s nepravidelnými slovesami**.
2. Rozhodni sa, či chceš precvičovať **všetky** alebo len **určitý počet** alebo skupinu (napr. 10 slovies).
3. Nájdi si nejaký **zaujímavý obrázok**. Můžeš použiť obrázok, ktorý je na stránke každého slovesa, kam sa vieš prekliknúť z horného [zoznamu nepravidelných slovies](#). Můžeš použiť iný obrázok z internetu, z časopisu alebo aj fotku. Je super, keď sú na obrázku aj ľudia.
4. Vymýšľaj (vtipný) príbeh alebo popis obrázku a použi v ňom čo najviac nepravidelných slovies a ich rôznych foriem.

Tu sú 4 spôsoby, ako môžeš túto techniku použiť.

Základ je bežné učenie podľa toho, ako sa ti chce (alebo ako ti to dá učiteľka, aby si sa to naučil).

4.5 Opis obrázkov – rebrík

Tvoje učenie môžeš spraviť zaujímavejšie tým, že sa budeš učiť každý deň viac a viac nepravidelných slovies. Dnes sa naučíš 5, zajtra 6, pozajtra 7... postupne tak budeš zvyšovať obtiažnosť a [zlepšovať sa aj v angličtine](#), aj v tvojej schopnosti učiť sa.

4.6 Opis toho istého obrázka

Môžeš striedať obrázky, alebo môžeš stále vymýšľať príbehy k jednému a tomu istému obrázku.

4.7 Nerád sa učíš sám?

Keď sa nerád učíš sám, môžeš sa učiť nepravidelné slovesá s tvojou kamoškou vo dvojici, alebo v malej skupinke v čajovni.

4.8 4 spôsoby pre opis obrázkov

Ešte pripomínam, že vymyslené vety môžeš hovoriť v duchu, môžeš ich hovoriť nahlas, alebo ich môžeš zapisovať na papier, či do počítača.

Tu je pár príkladov:

Prítomný čas: I go to work every day.

Minulý čas jednoduchý: I went on a date last night.

Minulé prídavné: My car is gone.

Prítomný čas: You can buy me a drink.

Minulý čas jednoduchý: I bought a lottery ticket yesterday and I won 1 million €.

Minulé prídavné: Have you bought that house yet?

Aká je ďalšia technika?

4.9 Vytváraj vety a frázy bez obrázkov

Táto technika je podobná ako predchádzajúca, ale nevyžaduje si obrázky – iba tvoju **predstavivosť**.

Postup je jednoduchý.

Na každé nepravidelné sloveso, ktoré sa chceš naučiť, si v duchu (alebo do počítača, či na papier) vymysli **vetu, ktorú si vieš živo predstaviť**.

Napríklad: „I see a man, I saw the sun, but I've never seen a man on the sun.“

Táto veta je super príklad, pretože si vieš všetky jej časti dobre predstaviť. Dokonca, aj keď hovoríš, že si nikdy nevidel človeka na slnku, tak si to vieš predstaviť – a tieto predstavy napomáhajú zapamätaniu.

Dôležité je, aby si si túto vetu nielen vymyslel, ale aj predstavil – konkrétne a *kvetnato*.

Predstav si muža, ktorý chodí po slnku. Ako vyzerá? Má slnečné okuliare? Má oblečený skafander? Ako sa tvári? Nepália ho päty?

Je niekoľko spôsobov, ktorými môžeš s touto technikou pracovať:

1)

Tieto vety môžeš **vymýšľať v duchu** (keď si napr. v autobuse) a pritom sa zabavíš po ceste do školy.

2)

Tieto vety môžeš **hovoriť nahlas** (keď si napr. v aute a trčíš v zápche) a pritom zlepšuješ výslovnosť.

3)

Zapisovať do počítača, alebo na papier (keď sa aktívne učíš) a potom v nich zvýrazňovať dôležité veci.

Táto technika je vhodná pre kreatívnejších ľudí, alebo pre ľudí, ktorí chcú rozvíjať svoju predstavivosť. Jej výhodou je, že zapájanie predstavivosti napomáha lepšiemu zapamätaniu.

Ak si si však pri čítaní o chlapovi na slnku pomyslel, že je to blbosť, tak táto technika pre teba pravdepodobne nebude vhodná.

Ak máš radšej logický systém učenia, odporúčam ti nasledovnú techniku:

4.10 Zapamätanie si nepravidelných slovies tým, že nájdeš systém a pravidlá

Možno si si všimol, že niektoré nepravidelné slovesá sa na seba podobajú a ich formy majú určitý vzorec.

Ak preferuješ analytický spôsob učenia a rád sa učíš aktívne, vezmi si tabuľku nepravidelných slovies a **hľadaj medzi jednotlivými formami slov podobnosť**.

Vytvor si vlastné kategórie, napríklad:

- slovesá, ktoré majú všetky 3 formy rovnaké (set-set-set)
- slovesá, ktorých minulé formy sú rovnaké (say-said-said)
- slovesá, ktorých minulé prídavné končí na -en (write-wrote-written)

Môžeš si z toho vytvoriť tabuľku, alebo myšlienkovú mapu – je to na tebe. Učenie bude prebiehať tým, že sa na to budeš sústrediť a vďaka tvojej zvedavosti (chceš nájsť pravidlá) budeš mať vyššiu motiváciu sa to naučiť.

V prípade, že sa ti to nechce hľadať, môžeš využiť nasledujúce techniky:

4.11 Zapamätanie si nepravidelných slovies podľa systému a pravidiel 1

Keď sa ti nechcú hľadať pravidlá, môžeš sa učiť podľa týchto tabuliek:

1) Všetky tvary slovies sú rovnaké

neurčitok	<u>minulý čas</u>	minulé prídavné	preklad
<u>cost</u>	cost	cost	<u>stát, mať cenu</u>
<u>cut</u>	cut	cut	<u>krájať, porezať</u>
<u>hit</u>	hit	hit	<u>udrieť</u>
<u>hurt</u>	hurt	hurt	<u>bolieť, zraniť</u>
<u>let</u>	let	let	<u>nechať</u>
<u>put</u>	put	put	<u>položiť</u>
<u>shut</u>	shut	shut	<u>zatvoriť</u>
<u>read</u>	read (red)	read (red)	<u>čítať</u>

(v zátvorkách je slovenská výslovnosť)

2) Minulý čas a trpné prídavné minulé sú rovnaké

neurčitok	<u>minulý čas</u>	minulé prídavné	preklad
<u>lend</u>	lent	lent	<u>požičať</u>
<u>send</u>	sent	sent	<u>poslať</u>
<u>spend</u>	spent	spent	<u>minúť</u>
<u>build</u>	built	built	<u>postaviť</u>
<u>burn</u>	burnt	burnt	<u>páliť, horieť</u>
<u>learn</u>	learnt	learnt	<u>učiť sa</u>
smell	smelt	smelt	voňať, páchnuť
<u>feel</u>	felt	felt	<u>cítiť</u>
<u>leave</u>	left	left	<u>odísť</u>

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

meet	met	met	stretnúť
dream	dreamt (dremt)	dreamt (dremt)	snívať
mean	meant (ment)	meant (ment)	myslieť, mieniť
lose	lost	lost	stratiť
get	got	got	dostať
sit	sat	sat	sadniť
keep	kept	kept	zostať, udržiavať
sleep	slept	slept	spať

3) Slovesá majú podobný systém tvorenia a výslovnosti

neurčitok	minulý čas	minulé prídavné	preklad
bring	brought (brót)	brought (brót)	priniest'
buy	bought (bót)	bought (bót)	kúpiť
fight	fought (fót)	fought (fót)	bojovať
think	thought (θót)	thought (θót)	myslieť
catch	caught (kót)	caught (kót)	chytiť
teach	taught (tót)	taught (tót)	učiť

4a) Slovesá, ktorých minulé prídavné je iné ako minulý čas (prídavné končí na -en a minulý čas obsahuje „o“ alebo „i“)

základný tvar	minulý čas	trpné prídavné minulé	preklad
break	broke	broken	zlomiť
speak	spoke	spoken	hovoriť
steal	stole	stolen	ukradnúť
wake	woke	woken	zobudiť
drive	drove	driven	šoférovať
ride	rode	riden	jazdiť
write	wrote	written	písať
bite	bit	bitten	hrýzť
hide	hid	hidden	skryť

4b) Slovesá, ktorých minulé prídčastie je iné ako minulé čas (prídčastie končí na -en a minulé čas nemá systém)

neurčitok	<u>minulý čas</u>	minulé prídčastie	preklad
<u>be</u>	was/were	been	<u>byť</u>
<u>do</u>	did	done	<u>robiť</u>
<u>eat</u>	ate	eaten	<u>jesť</u>
<u>fall</u>	fell	fallen	<u>spadnúť</u>
<u>give</u>	gave	given	<u>dať</u>
<u>take</u>	took	taken	<u>vziať</u>
<u>see</u>	saw	seen	<u>vidieť</u>

4c) Slovesá, ktorých minulé prídčastie je iné ako minulé čas (prídčastie končí na -wn)

neurčitok	<u>minulý čas</u>	minulé prídčastie	preklad
<u>blow</u>	blew	blown	<u>fúkať</u>
<u>grow</u>	grew	grown	<u>rásť, pestovať</u>
<u>know</u>	knew	known	<u>vedieť</u>
<u>draw</u>	drew	drawn	<u>kresliť</u>

4d) Slovesá, ktorých minulé prídčastie je iné ako minulé čas (prídčastie obsahuje „u“)

neurčitok	<u>minulý čas</u>	minulé prídčastie	preklad
<u>begin</u>	began	begun	<u>začať</u>
<u>drink</u>	drank	drunk	<u>piť</u>
<u>swim</u>	swam	swum	<u>plávať</u>
<u>sing</u>	sang	sung	<u>spievať</u>
<u>ring</u>	rang	rung	<u>zvoniť</u>
<u>run</u>	ran	run	<u>bežať</u>

4e) Come a become

neurčitok	<u>minulý čas</u>	minulé prídavné	preklad
<u>come</u>	came	come	<u>prísť</u>
<u>become</u>	became	become	<u>stať sa</u>

5) Ostatné slovesá

základný tvar	<u>minulý čas</u>	trpné prídavné minulé	preklad
<u>find</u>	found	found	<u>nájsť</u>
<u>have</u>	had	had	<u>mať</u>
<u>hear</u>	heard	heard	<u>počuť</u>
<u>hold</u>	held	held	<u>držať</u>
<u>say</u>	said	said	<u>povedať</u>
<u>pay</u>	paid	paid	<u>platiť</u>
<u>make</u>	made	made	<u>robiť</u>
<u>stand</u>	stood	stood	<u>stáť</u>

Ako s týmito tabuľkami pracovať?

Základ je skopírovať si túto tabuľku, vytlačiť si ju a mať slovesá na očiach pri počítači. Z času na čas sa na ne pozrieš a preopakuješ si tvary jednotlivých slovík.

Sú aj ďalšie spôsoby:

4.12 Zapamätanie si nepravidelných slovík podľa systému a pravidiel 2

Môžeš si nepravidelné slovík zapamätat' podľa toho, kde sa zhruba v ktorej tabuľke nachádzajú.

Je to taký tradičný spôsob učenia, nie o moc lepší, než biflenie, ale spomínam ho kvôli tomu, že je to často používaná metóda na učenie faktov.

Množstvo ľudí sa takto učilo rôzne veci do školy. Štýlom „aha, toto bolo na tretej strane, druhá tabuľka vpravo dole.“

Niekomu to funguje.

Keď s tým chceš pracovať, môžeš tiež využiť...

4.13 Otázky pre vybavenie nepravidelných sloviess

Môžeš si odpovedať na otázky:

- Ktoré nepravidelné slovesá majú rovnaký tvar v minulom čase a v minulom prídaví?
- Ktoré nepravidelné slovesá nemajú rovnaký tvar v minulom čase a v minulom prídaví?
- Ktoré nepravidelné slovesá končia v minulom prídaví na -en?
- Ktoré nepravidelné slovesá majú v minulom tvare „u“?

Osobne tento postup učenia nemusím, pretože, znovu, je to učenie bez kontextu a veľmi ti to nepomôže v rozprávaní, ale viem, že niektorí majú tento systém majú radi.

Aké sú ďalšie techniky, keď ti táto nesadla?

Podíme na niečo živšie.

4.14 Technika RAS (aby si využil každý jeden raz, keď uvidíš nepravidelné slovesá)

Možno sa ti niekedy stalo, že si si kúpil **nové oblečenie**, alebo **nové auto** a odrazu si ho všade videl.

Každý deň si si na ulici všimol niekoho, kto má rovnaké oblečenie ako ty, alebo rovnaké auto, ako ty... hoci si to predtým úplne ignoroval.

Môže za to retikulárny aktivačný systém (neboj sa, to si nemusíš zapamätať). Je to centrum v tvojom mozgu, ktoré filtruje všetky informácie, ktoré prichádzajú cez tvoje zmysly a dáva ti do vedomej mysle iba tie, ktoré sú pre teba dôležité, alebo relevantné.

V skratke:

Keď nejakej téme **začneš venovať veľa pozornosti**, tvoj mozog si to začne všimáť.

Ako to súvisí s nepravidelnými slovesami?

Technika RAS funguje nasledovne:

1. nájdeš si **anglický text na čítanie** na tému ktorá ťa zaujíma (napr. odborný článok na internete, zahraničné správy.)
2. pri čítaní textu si všímaš **všetky formy nepravidelných slovies**, na ktoré v texte natrafiš – doslova ich vychytávaš očami
3. ak máš možnosť, tak si tieto slová vyznačíš **farebne**
4. robíš to s každým anglickým textom, ktorý si vo voľnom čase čítaš

Z tejto techniky sa ti po čase stane zvyk a odrazu si (po 2-3 týždňoch) všimneš, že si výskyt nepravidelných slovies v texte uvedomuješ úplne automaticky.

Keď sa ti zautomatizuje, tak si budeš po čase všímať všetky minulé formy nepravidelných slovies, ktoré sa práve učíš, v písomnej forme, aj v hovorenej forme.

Vždy tak budeš vnímať dané sloveso v kontexte, v ktorom sa používa.

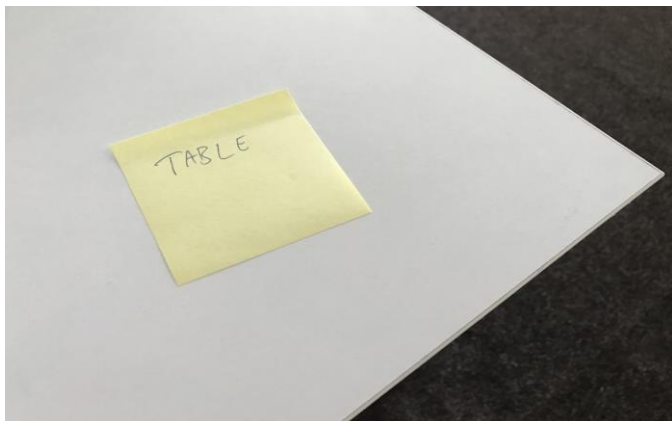
Podme ďalej.

4.15 Lepková technika učenia nepravidelných slovies

Nasledovná technika učenia nepravidelných slovies je výborným doplnkom ku ktorejkoľvek zo spomínaných techník.

Postup je nasledovný:

1. Nachystaj si lepkavé „**post-it**“ **papieriky**, ideálne rôznych farieb.
2. Na každý papierik **napiš formu slovesa**, ktorú sa chceš naučiť.
3. **Nalep si tieto papieriky na viditeľné miesto** (dvere na záchode, monitor, zrkadlo v kúpeľni, nad posteľ...), kde si ich budeš každý deň všímať.
4. Už len tým, že máš slovesá každý deň na očiach, si ich skôr zapamätáš. Ak by si chcel z tejto techniky vyťažiť ešte viac, môžeš **k slovesám tvoriť vety**, či už nahlas alebo iba v duchu.

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Môžeš si pridávať na predmety slovíčka podľa kontextu. Na chladničku si napríklad môžeš prilepiť trojicu slov eat – ate – eaten, na kvetináč s rastlinou grow – grew – grown a podobne.

Opäť, zapoj fantáziu.

Čo však, keď sa chceš tieto slovesá učiť v skupine a tieto techniky ti nestačia?

4.16 Nepravidelné človeče

Ak máš rád spoločenské hry, tak môžeš spojiť príjemné s užitočným a zahrať si toto „človeče,“ vďaka ktorému sa zlepšíš po anglicky.

Na každom políčku je nepravidelné sloveso.

Ak tvoja figúrka pristane na danom slovíčku a ty povieš správne vety s jeho [minulý čas](#) aj minulé prídavné, posúvaš sa ďalej. Keď nie, tak stojíš na mieste.

Pravidlá si môžete prispôbiť podľa potreby. Napríklad:

- ak hráč povie správne obe formy, hádže kockou znovu
- ak povie zároveň aj vetu, ktorá dáva zmysel a obsahuje dané slovo, ide o políčko ďalej
- naopak, ak nevie niektorú z foriem, posúva sa o určitý počet políčok dozadu a podobne
- musí povedať vetu, v ktorej to sloveso použije buď v minulom čase, alebo vo forme minulého prídavného
- musí povedať dve vety, jednu pre minulý čas a druhú pre minulé prídavné

NEPRAVIDELNÉ ČLOVEČE

Na hru potrebujete **hraciu kocku a figúrky**. Hra je pre **2-4 hráčov**. Na začiatku musí každý hráč hodiť 6, rovnako ako v hre Človeče, nehnevaj sa. Keď figúrka pristane na políčku, musí hráč vytvoriť 1, alebo 2 vety, kde správne použije **aj minulý čas a aj minulé prídavné** daného slovesa. Ak ich hráč **nepovie správne, neposúva sa**, ale zostáva na mieste. Hráči sa postupne posúvajú podľa toho, aké číslo hodia kockou. Hráč, ktorý príde do cieľa ako prvý, je víťaz.

Stiahni si hru Nepravidelné človeče ako PDF (veľkosť A4)

[Nepravidelné človeče – vyplnená verzia](#)

[Nepravidelné človeče – prázdna verzia](#)

[Nepravidelné človeče – vyplnená verzia určená pre tlač](#)

[Nepravidelné človeče – prázdna verzia určená pre tlač](#)

Výhodou tejto hry je, že **slovíčka vidíš a počuješ zároveň**.

Nevýhodou je, že dokým slovesá nepoužívaš vo vetách, tak ti to nepomáha v rozprávaní.

No a na záver je tu...

4.17 Aspoň trochu vylepšené bifľovanie

Mám kamarátku polyglotku. Hovorí anglicky, nemecky, rusky a k tomu prekladá zo švédčiny, nórčiny a dánčiny.

Keď som sa jej pýtal, ako sa učila nepravidelné slovesá, jej odpoveď bola nasledovná:

„Na škole som sa učila anglické nepravidelné slovesá rovnakým spôsobom ako násobilku a chemické značky – memorovaním.

Nakoľko som prevažne vizuálny typ, prepísala som si ich z tabuľky v učebnici Headway do vlastnej, novovytvorenej tabuľky, ktorá mala podobu „harmoniky“ s niekoľkými stĺpcami. Každý bol inej farby.

Moja metóda bifľovania bola nasledovná: zakrývala som si jednotlivé časti tabuľky papierom a hádala, čo v nich je. Takto sme sa navzájom skúšali aj so spolužiačkami.“

Čiže, keď to inak nejde, môžeš sa učiť aj touto technikou harmoniky.

Ktorú techniku by som ti odporučil, keď sa učíš angličtinu do školy?

4.18 Keď hľadáš súrne riešenie na test do školy...

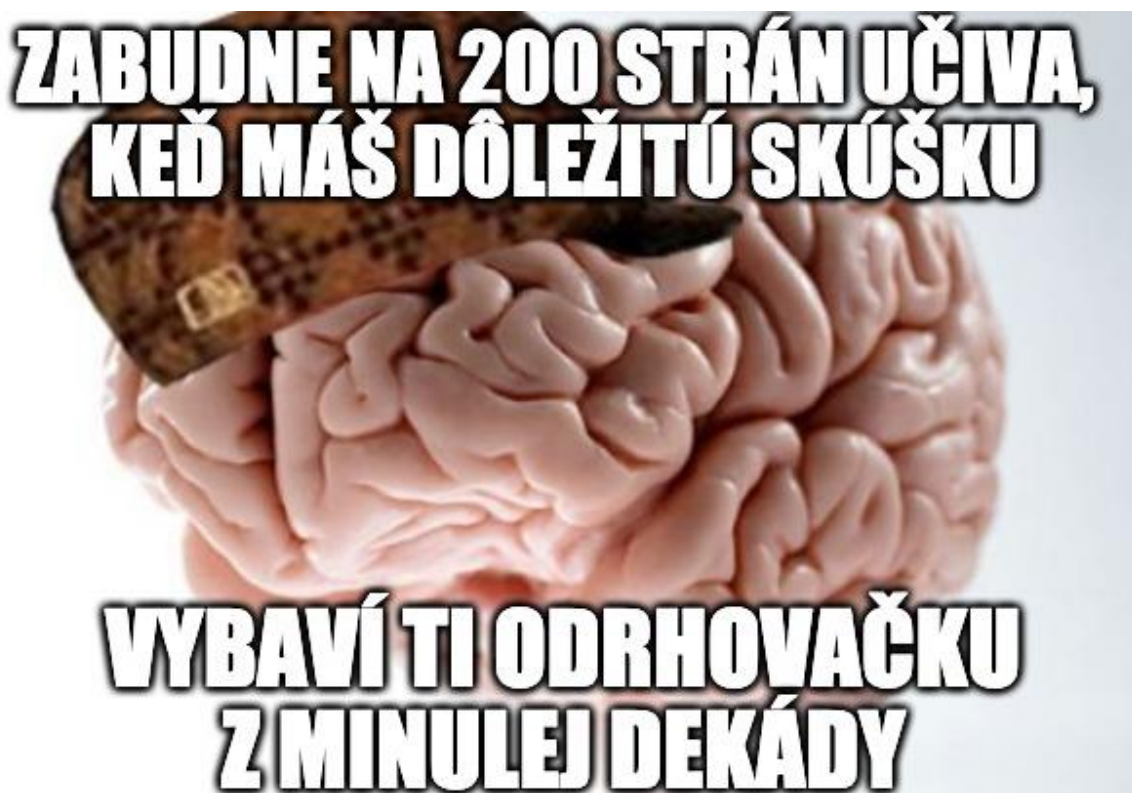
Keď sa máš naučiť nepravidelné slovesá do školy... a keď to potrebuješ fakt behom pár dní... a keď máš v dnešnej dobe s online svetom problém so sústredením sa...

Tak odporúčam napočúvať [video s kocúrom Maxom](#).

- ✓ skráť učenie angličtiny z dlhých rokov len na niekoľko mesiacov
- ✓ s využitím prirodzených pamäťových techník

Je to tak nehorázne otravné, že stačilo, aby som si len začiatok vypočul dvakrát a nevedel som sa toho zbaviť, znelo mi to v hlave a pripomínalo sa mi to.

Keď si to pustíš 3 dni po sebe 3x po ceste do školy a 3x po ceste zo školy, uviazne ti to v pamäti a nebudeš sa toho vedieť zbaviť.

Čo sa týka pomeru prínos/úsilie, tak je to jednoznačná topka.

Zapamätáš si tak základné nepravavidelné slovesá s minimom aktívneho úsilia.

5. Čo, ak chceš nepravidelné slovesá použiť v rozhovore bez „pomocných koliesok“?

Čo, ak chceš vedieť použiť nepravidelné slovesá použiť vo vetách?

Keď budeš chcieť povedať, napríklad... „I saw an eagle yesterday (Včera som videl orla),“ tak to budeš chcieť urobiť bez pomocných koliesok:

- Bez toho, aby si si pri tom vybavil kocúra Maxa a v hlave ti znelo „See! See! Saw! Seen!“
- Bez toho, aby ti tvoj mozog potom po celý zvyšok dňa pripomínal všetky tvary všetkých nepravidelných slovies zo všetkých situácií, v ktorých sa kocúr Max nachádzal.
- Bez toho, aby si s tým následne zaspával.

Na to ti odporúčam využívať ostatné techniky, ktoré som spomenul.

Najmä [technika RAS](#) a [lepkavá technika](#) sú výborné na to, aby si začal pri nepravidelných slovesách tvoriť vety a používal angličtinu v kontexte. Odporúčam ti ich viac, než povedzme opis obrázkov, pretože sa ti pri správnom použití **samé pripomínajú**.

6. Čo, keď chceš vedieť v angličtine plynulo rozprávať aj na iné témy, než len tie, ktoré využívajú nepravidelné slovesá?

Učenie angličtiny je viac, než len učenie nepravidelných slovies.

Angličtina má množstvo ďalších gramatických javov, ktoré sú odlišné od slovenčiny a ktoré si nestačí uložiť do dlhodobej pamäte, ale je potrebné im porozumieť, ako

- členy (a/an/the)
- často používaný trpný rod
- present perfect
- frázy, výrazy a idiomy

Pri učení angličtiny tiež potrebuješ vyriešiť niekoľko ďalších problémov:

1. V angličtine sa množstvo z **nepravidelných slovies používa v idiomách a frázach, ktoré majú iný význam** (*get vs. get out; deal vs. deal with; draw vs. draw back; bend vs. bend one's mind*)
2. Množstvo z nepravidelných slovies má **niekoľko významov**, ktoré závisia od kontextu, v ktorom sa používajú (*deal ako jednať, obchodovať, rozdávať karty a iné*)
3. Keď sú niektoré nepravidelné slovesá použité **vo vetách, tak znejú inak**, než keď ich používaš samostatne (*get vs. gedaut (get out); lajt (light) vs. lajdidap (light it up)*), čo síce môže byť stredne pokročilému jasné, ale začiatočník s tým môže mať problém.

Môžeš samozrejme využívať niektoré z techník, ktoré som spomenul v tomto článku.

Tieto techniky ti však nedajú systém učenia angličtiny, ktorý ťa prevedie angličtinou od začiatočnika, cez stredne pokročilého, až po pokročilého.

Keď som sa v roku 2013 pýtal ľudí, čo je ich najväčší problém v učení angličtiny, najviac ľudí mi napísalo, že **nemajú v učení systém.**

Nevedia, kde majú v učení angličtiny začať a kde majú pokračovať, aby sa dostali z bodu, kde sa nachádzajú dnes, do bodu, kam sa chcú dostať (väčšinou chcú vedieť plynulo rozprávať a rozmyšľať bez prekladania si v duchu).

Techniky, ktoré som ti dnes ukázal, sú skvelý nástroj, keď sa učíš angličtinu do školy, alebo do jazykovej školy.

Keď sa však chceš naučiť angličtinu bez toho, aby si niekam musel dochádzať, je obrovskou výhodou mať **stabilný systém učenia, na ktorý sa môžeš spoľahnúť** a ktorý zároveň urýchli tvoje učenie angličtiny.

Keďže som takýto systém učenia angličtiny nikde nenašiel, rozhodol som sa ho vytvoriť.

Už v rokoch 2009 a 2010 som sa dostal k technikám efektívneho učenia, s ktorými som sa naučil angličtinu, španielčinu a základy francúzštiny. Dnes tiež vďaka tomu rozumiem základom poľštiny a portugálčiny.

Na mojich skúsenostiach som v roku 2012 vytvoril prvý slovenský online kurz s technikami efektívneho učenia cudzích jazykov (Hackol som jazyky).

Tento kurz som následne vylepšoval. **V roku 2013 som totiž prišiel na to, že väčšina problémov s učením anglickej gramatiky má spoločnú koreňovú príčinu.**

Keď ju odstrániš, vyhneš sa biffovaniu a pomalému trénovaniu každého jedného gramatického javu.

Totížto...

Existuje niekoľko overených spôsobov, ako sa nielen naučiť všetku potrebnú anglickú gramatiku, ale jej skutočne jej porozumieť. A urobiť to zároveň, ako sa učíš anglickú slovnú zásobu.

V mojom Online kurze AngličtinaRýchlo (ktorý som postavil na základoch práce s vyše 3500 študentami) môžeš nájsť lekcie, vďaka ktorým vieš pochopiť všetky dôležité prvky anglickej gramatiky **zároveň**, ako sa učíš anglickú slovnú zásobu.

A celé to ešte urobíš spôsobom, ktorým ti anglické učivo uviazne v hlave tak, že sa ti bude samé pripomínať (nemusíš robiť žiadne prepisovanie fráz).

Viem, že to je odvážne tvrdenie.

Viem, že to nie je bežné.

Ale na Slovensku tiež nie je bežné vedieť, ako si zapamätať nepravidelné slovesá ľahko a jednoducho bez obyčajného bifľovania.

Ty si teraz vieš vybrať **niekoľko spôsobov** zo 16 vyššie uvedených metód, ktoré ti ukázali, ako na to.

A keď chceš spoznať

- spôsob, ktorý ťa prevedie učením angličtiny od začiatočníka, cez stredne pokročilého až po pokročilého
- spôsob, ktorým sa vieš naučiť všetky dôležité prvky anglickej gramatiky **zároveň**, ako sa učíš anglickú slovnú zásobu
- spôsob, ktorým sa vieš pri učení angličtiny smiať a zabávať
- spôsob, ktorým ti anglické učivo uviazne v hlave tak, že sa ti bude samé pripomínať
- a zároveň spôsob, ktorým sa vieš angličtinu učiť z domu bez toho, aby si musel niekam dochádzať

Tak si určite pozri [toto video](#), pretože sa v ňom dozvieš podrobnosti o tom, ako tento systém učenia angličtiny funguje.